

MPZ Baščina

Leonardo da Vinci: Sveti Jeronim

NOVOSTI - elektroničko mjesečno glasilo Društva prijatelja glagoljice iz Zagreba
godišće VIII | broj 80 | listopad 2022. | ISSN 2718-4307

Poštovani i dragi članovi, suradnici i prijatelji Društva prijatelja glagoljice!

Evo nas u osmoj godini izlaženja *Novosti* sa započetim 80. brojem. Nadam se da ću moći nastaviti istim tempom, barem do troznamenkastog broja. Možda se u međuvremenu pojavi netko mlađi, s više ideja ili drugačijim konceptom biltena. A do tada idemo dalje sa crticama iz glagoljaške svakodnevice.

Zanimljivosti iz rada Društva i svijeta glagoljice

Tradicionalna sveta misa s nakanom za Jurja Slovinca održana je u subotu, 1. listopada u Crkvi sv. Jeronima u Maksimirskoj 125 u Zagrebu s početkom u 18.30 sati. Nastupio je i MPZ *Baščina* našega Društva.

Već narednoga dana, u redovnom terminu prve nedjelje u mjesecu, 2. listopada Zbor je sudjelovao na misi na hrvatskom staroslavenskom jeziku u Crkvi sv. Franje Ksaverskog na Ksaveru, Jandrićeva 21.

Staroslavenski institut u Zagrebu slavi 70. obljetnicu postojanja i 120. obljetnicu osnutka svoga prethodnika, Staroslavenske akademije u Krku. Tim povodom organizira međunarodni znanstveni skup »Glagoljaštvo – baština, tradicija i inovacija« koji će se održati u gradu Krku od 20. do 22. listopada 2022. Od srca čestitamo ove značajne obljetnice, a Staroslavenskom institutu i njegovim djelatnicima želimo puno uspjeha u daljnjem radu.

Katedra Čakavskog sabora Kornić i Foto klub Krk pripremili su izložbu *Živa glagoljica otoka Krka*. Izložba se sastoji od dva dijela. U prvom je izbor glagoljskih spomenika otoka Krka od 11. stoljeća do 1921. godine, a u drugom dijelu su na devedesetak fotografija prikazane nove glagoljske pojave - natpisi na kamenu, grafiti i murali, ljudi u odjeći s glagoljskim natpisima, imena naselja i dijelova sela na glagoljici, vitraji, tetovaže, bitva na mjestu gdje je bio privezan brod s papom Ivanom Pavlom II., te grobovi s glagoljskim natpisima. Glagoljica je zapisana na kamenu, drvetu, staklu, papiru, limu, ljudskoj koži... Izložba je krajem rujna bila postavljena u Oslu u Norveškoj, gdje je g. Kremenčić održao i kratki tečaj glagoljice, a u pripremi su postave na Krku i u drugim mjestima. Autori izložbe su Damir Kremenčić, predsjednik Katedre Čakavskog sabora Kornić i Marijana Kirasić-Nekić, predsjednica Foto kluba Krk. Izložbu je dizajnirala Ivona Miloš iz Praputnjaka.

Aleja glagoljaša, Baščanska staza glagoljice i Park glagoljice Gabonjin dobili su lijepu nadopunu u vidu šetnice *Zakona devet gradova*. Radi se o jedinstvenom hrvatskom spomeniku europskoj baštini posvećenom Vinodolskom zakonu iz 1288. godine, jednom od najstarijih srednjoeuropskih pravnih spomenika koji su donijeli predstavnici devet frankopanskih gradova srednjovjekovne Vinodolske knežije: Grobnika, Trsata, Hreljina, Bakra, Drivenika, Grižana, Bribira, Novoga i Ledenica. Šetnicu čini devet monumentalnih kamenih skulptura koje su nastajale u proteklih desetak godina. Šetnica započinje skulpturom *Vinodolski mač* na Plasici, odnosno proširenju ceste na ulazu u Grad Grobnik i prolazi kroz obodna naselja do južne kule, ispred crkve sve do Belvedera i Kaštela. Projekt je inicirala gđa. Vlasta Juretić, proljetos preminula dugogodišnja voditeljica programskih aktivnosti Katedre Čakavskog sabora Grobnišćine, a realizaciji su pomogli Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Općina Čavle i dr. Čestitamo od srca!

U Zadru i okolici održava se 13. Sabor glagoljaša *Slovo rogovsko*. Udruga glagoljaša Zadar predstavila je čak tri broja svog časopisa *Slovo rogovsko* koji nije prestao izlaziti niti tijekom pandemije. Sabor glagoljaša održava se u čak 13 osnovnih škola u Zadarskoj županiji, a ove je godine proširen i Danima glagoljice koji će se od 15. listopada održati u Preku i na otočiću Galevcu.

U Kosinju je u petak 30. rujna 2022. održan znanstveno-stručni skup *Kosinjska dolina – jučer, danas i sutra*. Kosinj je po prvi puta u svojoj gotovo tisućljetnoj povijesti ugostio vrhunske hrvatske znanstvenike iz raznih područja, koji su analizirali kosinjske kulturološke, prirodne, povijesne i druge vrijednosti te na taj način dali sveobuhvatnu, interdisciplinarnu sliku Kosinja. Na skupu je sudjelovalo četrdesetak znanstvenika s izlaganjim iz različitih područja: povijesti, glagoljstva, jezikoslovlja, etnologije, sociologije, geologije, geodezije, hidrologije, agronomije, arheologije i drugih. Inicijativu za održavanje skupa dalo je Znanstveno i kulturno društvo Kosinj čiji tajnik je naš član, g. Ivan Mance.

Domaćin skupa bila je osnovna škola Anž Frankopan iz Gornjeg Kosinja.

Gledajući brojne panoje koji krase zidove škole i uratke učeničke zadruge, uvjerali smo se da su učenici navedene škole, njih 13, upoznati s glagoljicom kao hrvatskim pismom i važnošću njihovog kraja za hrvatski glagolizam, ali i našu kulturu i povijest uopće.

Dani sv. Jeronima održani su u Štrigovi (nedaleko Čakovca) od 30. rujna do 2. listopada. U sklopu navedene manifestacije otvorena je izložba slika pod nazivom *U čast svetomu Jeronimu* poznate slikarice i naše članice, gđe. Vjere Reiser. Izložba ostaje otvorena do 15. listopada.

Najava sljedećih događanja

U utorak, 11. listopada u 18 sati u sklopu Mjeseca hrvatske knjige, u Knjižnici Kajfešov brijeg u Zagrebu bit će izloženo više od 20 panoa Društva prijatelja glagoljice. U skladu s prigodom, motivi svih panoa su pisani odnosno tiskani glagoljski dokumenti, isprave i knjige. Na otvorenju će govoriti prof. Darko Žubrinić. Izložba ostaje otvorena do sredine studenoga. Svi ste pozvani!

Naredna tribina ja zakazana za srijedu, 12. listopada u 19 sati dvorani *Vijenac* Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu, Kaptol 29a. Gošća tribine je dr. sc. Sanja Holjevac iz Zavoda za povijesne i društvene znanosti pri HAZU u Rijeci koja će održati predavanje pod nazivom *Od bitija redovničkoga knjižice* Šimuna Kožičića Benje.

Glagoljica gdje je (ne) očekujemo

Ključeve možete objesiti na privjesak s nekim slovom glagoljice. Privjeske je naša gđa Narcisa Potežica otkrila u suvenirnici na vrhu Bakačeve s naše desne strane, kada od Trga bana Jelačića idemo na tribine u NPI.

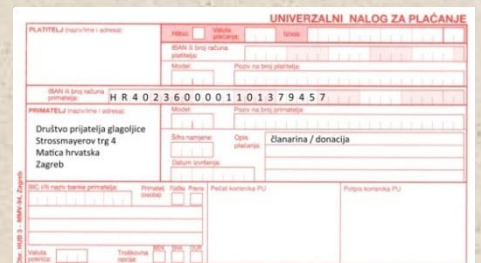
Ovu ploču sa zanimljivim glagoljskim logom Instituta za antropologiju u Gajevoj 32 u Zagrebu za nas je snimio prof. Darko Žubrinić.

Luka Krilić je rođen u Rimu. Osnivač je i sadašnji predsjednik Talijansko-hrvatskog društva iz Rima. Autor je knjige *Hrvatska Talijanima* koja na naslovnici ima latinicom i glagoljicom ispisani izvorni, talijanski naziv knjige. Hrvatsko-talijansko društvo bavi se promidžbom hrvatske kulture i jezika u suradnji s Veleposlanstvom Republike Hrvatske u Talijanskoj Republici, Veleposlanstvom Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici i Papinskim hrvatskim zavodom sv. Jeronima u Rimu. G. Krilić s obitelji živi u Zagrebu.

Stvarno posljednji podsjetnik

Kako je već najavljeno, tijekom listopada članovi koji tri ili više godina nisu platili članarinu bit će izbrisani s članskog popisa što znači da više neće primati obavijesti Društva o njegovim aktivnostima kao niti ove *Novosti*. Hitnom uplatom najmanje zadnjih dviju članarina zadržat ćete članski status. Godišnja članarina iznosi 120 kn za zaposlene osobe, a 50 kn za umirovljenike, učenike, studente i nezaposlene osobe.

Neka Vas prate zdravlje, mir i dobro!

UREDNICIA	ՄԻՄԱ ԼԻՍՈՎԱՅ	Mirna Lipovac	STRUČNI SURADNIK	ԴԱՐԿՈ ԶՅՈՒՐԻՆԻՑ	Darko Žubrinić
		DRUŠTVO PRIJATELJA GLAGOLJICE E-adresa: drustvoprijateljglagoljice@gmail.com	ՄԵՆԵՅԱՍՏՈՍԱՅ ԲՆԵՃԱՌԻԹՍՈՎԻՆԻՐԻ ԿՍՄԻՆԻԿՅԱՍԻՆԻՐԿՅՈՎ Web adresa: http://www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html		

Svi raniji brojevi *Novosti* nalaze se na: www.croatianhistory.net/glagoljica/novosti/mirna.html